

De Brazilianen ^{zijn} lovens alle Latijn-Amer

rikanen breedsprakig en beschikken over bloemrijke taal. De volgende tirade is ontleend aan een toespraak welke ik te Fortaleza te „slikken” kreeg:

„Door dit feit werd hij — het gaat over mezelf — tot een echte authentieke nationale afgod in zijn geboorteland, zijn bewonderenswaardig Holland aan welk stoutmoedig en intelligent volk wij door heldendaden in de koloniale geschiedenis van Brazilië verbonden zijn. In gezelschap van zijn beminde echtgenote, excellentissima Senhora Dona Carolina Elizabeth Bergman doorkruist Dr. Euwe de hemelen van ons land als een brillante ster van het wereldschaakgebeuren. De rede werd hier onderbroken door loeiende sirenes. Luchtalarm? Neen, alleen een aankondiging van een voetbaloverwinning van het plaatselijk elftal op een naburig team. Ik moet deze redevoering nog even voortzetten. Heus niet om mij zelf op te hemelen of om den spreker belachelijk te maken, maar inderdaad om het bloemrijke element in de taal der Brazilianen te illustreren. Even verder heet het dan:

„Gevallen uit de hemel, is hij nu dan hier in deze zalen en het zou een onvergeeflijke fout van Uwen president zijn om nog langer met zijn kleurloos woord uit te stellen: de betovering en de schoonheid van zijn schaaekexhibitie, de harmonieuze muziek van zijn klavier.... enz.”

De vertaling van het Portugees in het Nederlands dank ik aan de vriendelijkheid van een Nederlands Pater, die lessen geeft aan het Seminarium te Fortaleza.

Portugees is moeilijk, ook voor iemand, die iets van de Spaanse taal denkt af te weten, het is misschien niet ondienstig U daarover een kleine persoonlijke ervaring te vertellen. Vóór de eerste seance, die ik in Brazilië gaf, had ik een drietal Portugeese vólzinnen uit mijn hoofd geleerd, welke ik na de begroetingsrede van den voorzitter keurig afdraaide. Bij elke séance leerde ik er een zin bij, zodat ik bij mijn laatste Braziliaanse voorstelling in Sao Luiz de Maranhão al over een prachtig repertoire beschikte. Vol trots en rustig gesticulerend sprak ik dien avond mijn dankrede uit, welke met een hartelijk applaus werd beloond. Laat nu de volgende dag in de krant staan dat de simultaan-speler in het Spaans bedankte!

En daar had ik dan mijn gehele tournee zoveel moeite voor gedaan.

Wit: Kg1, Tal, Tf1, Le4, Lg5, Pe6, Pf6, pi a2, b2, c3, d4, f2, g2, h2.

Zwart: Kg6, Dd8, Ta8, Tf8, Ld7, Le7, Pc6, pi a7, b7, c7, f7, h7.

Het zal U wel gaan, zoals mijzelf:

U zult enige tijd nodig hebben, om vast te stellen, dat Zwart mat staat. Een flauw grapje zult U zeggen, wat is daar nu voor aardigheid aan op het midden van het bord een matstelling te construeren? Inderdaad niet, maar deze stelling is niet geconstrueerd, maar uit een werkelijke partij voortgekomen, een partij van een mijner Braziliaanse séances. Voor het geval U het niet gelooft, geef ik hier de volledige partij:

1. e2—e4, e7—e6.

Frans

2. d2—d4, d7—d5.

3. Pb1—d2.

Tegenwoordig een van de meest populaire voortzettingen van deze opening.

3., Pb8—c6.

Vooral in Argentijnse kringen zeer gebruikelijk; de bedoeling is zo mogelijk tot e6—e5 te komen.

4. Pgl—f3, d5×e4.

Inconsequent; juist is 4. Pf6 om 5. e5 te provoceren en het opgerukte centrum vervolgens met f7—f6 te gaan aanvallen.

5. Pd2×e4, Lf8—e7.

6. c2—c3.

Om Ld3 te kunnen spelen zonder door Pb4 te worden gehinderd.

6., Pg8—f6.

7. Lf1—d3, 0—0.

8. 0—0, Lc8—d7.

9. Pf3—g5.

Met bedreiging van h7 (10. Pf6: + benevens 11. Lh7:).

9., g7—g6.

Op 9. h6 was 11. Pf6; Lf6: 11. Ph7 gevolgd.

10. Ddl—f3, Kg8—g7.